

NIEMAŁO (491) *av*

W pisowni łącznej (387), w rozłącznej (104) [w tym: rozdzielone przyimkiem (1) GórnTroas 26, innymi wyrazami (1) PaprPan V2v].

Wszystkie samogłoski jasne (w tym w a 10 r. błędne znakowanie).

Połączenia z przyimkiem w znac. 1.: od niemało lat NiemObr 16, na niemało (A) talerzow GostGosp 130, o niemało (A) RejJóz L5, nie o mało GórnTroas 26, za niemało (A) CiekPotr 33, [z niemało (I) slug].

Składnia orzeczenia w znac. 1.: w sg: niemało jest, było (133), w pl: niemało są, byli (3); pl: CzechRozm, PaprPan; sg : pl WujNT (4:1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI w. s.v. mało.

1. Dużo lub dość dużo; haud parum, plerumque Cn (456) :

a. W odniesieniu do wielkości mierzalnych (397) :

α. Określa ilość; multi (plures, plurimi) Miech, HistAl, Vulg, PolAnt, Mącz, Modrz; non pauci Vulg, PolAnt, Modrz, JanStat; magna ex parte, nonnulli Miech; complusculi Calep; aliquot Vulg [kogo, czego; w tym: pl (255), sg coll (25), „tego” (5)] (285) : Málpá [...] gdy orzechy wórzáłá: Prędko zbieżálá do pudlá/ Y niemało ich popádlá. *BierEz* Q3v, S2; *ForCnR* B, C4v; *FalZioł* V 41v; Miał też y żonę barzo vczoną która pieśni kościelnych nie mało złożyła *BielŻyw* 171; *GlabGad* A3v; Tamże łtoczywšy bithwę, ludu niemało [numerossissimus populus] zginęło *MiechGlab* 54, 8, 9, 11, 16, 65; *LibLeg* 10/56v, 11/64; ze wpyathku wewfzi za Stavifzinem íschath nyemalo y írebra pokradl *LibMal* 1545/109, 1554/184; *RejJóz* B3v, C8v, M4; wonek [lege: dzwonek] ampulij y Pulpit [...] Mífał axamitny Czerwony [...]. Niemało łobą tego mam *RejKup* t6v, g5v, h4v, i6v; á wżákże w tym [bojowaniu] zginęło rycerzow nie máło/ ále też pobili niemało Rynocefalow. *HistAl* M6; *KromRozm* I N; *MurzHist* O3; *MurzNT* 76; Abowim náyduye fye nye máło rzeczy/ ktore ku zakonowi á ípráwye krzeŃciyańkyey náležą *KromRozm II* f3v, f3v; *KromRozm III* O4; *Diar* 58, 74, 77; *GliczKsiąż* C2, D6v, I3v, K6, P7; *LubPs* X6; *GroicPorz* B4v; *KrowObr* 21v; *RejWiz* A5, 14v, 75, 91, 161, 178, 182; Idź [!]/ nápożyczayże od wlflech fąłiadow swoich nacznynia [!] próznego nie máło. *Leop* 4.Reg 4/3, *Gen* 26/8, *Act* 12/12; *KochZuz* A3v; *RejZwierz* 20v, 29, 30v, 102v, 117; *WyprKr* 14, 19v; *BibRadz* *5v; *BielKron* 119, 190v, 213, 222, 224v (40); *KwiatKsiąż* O4v; *Affluente* multitudine ad famam belli, Gdy fie ludzi nie máło íciekáło ku połtrachowi woyennemu. *Mącz* 131d, 269c, 313c; *LeovPrzep* B2v, F3v; *RejAp* BB6v, 4, 35v, 75v; iż nieprzyiaciel [...] przegawfzy niemało íszthurmow/ odciągnąć mufiał *GórnDworz* Z5; to chocia fie nie záwdi trefi/ iednák wdy trefi fie niemało rázow *GórnDworz* Kkv, P7v, Y; *RejPos* 283, 294; *HistLan* B4v, C2v, F, F3; *KuczbKat* 25 marg, 275; *RejZwierc* 39, 98v, 126, 187, 210, 234v, 271v; *BielSpr* 36, 62 [2 r.]; *WujJud* 98v; *RejPosRozpr* c4; *RejPosWstaw* [41⁴]; *BudBib* b, b2, c2, c4, 2.*Mach* 14/30; *MycPrz* II B4, C; *Strum* K4; *BiałKaz* C3; íeft tákich omylnych przekładow v Bezy niemało *BudNT przedm* c2v, przedm a5v, c6v, d; *CzechRozm* 93v; *PaprPan* B, Gg2v; *KarnNap* B, B3; drudzy z blázny á pochlebcámi niemało godzin vtracáią *ModrzBaz* 13, 32, 36v, 39v, 47, 103v, 128; íeft téz chorób niemało/ co z głowy pochodzą *Oczko* 14, A2v, 8v, 14; Zbieżáló fie do niego niemało tych ktorzy [...] przy nim iáko vczniowie iego zołstawáli. *SkarŻyw* 324, 62, 141, 201, 440, 460 {9}; *StryjKron* 115, 185, 275, 617, 642 (8); *KochJez* B3; iuz od lat nie máło [...] Ewánielium Páná ChríŃtułowe w náłzey Polfzच्ze záswitnęło *NiemObr* 16, 123; *KochFr* 22,

24, 42; *KochBr* 150; *ReszHoz* 138; *BielSen* 6; *PudłFr* 78; ktorzifcie Irrgeltow [!] naprzefzli Seim a o convocatija otrzymali niemalo tifieci *Paprup* I2v, E3, G3; *ActReg* 29, 60, 125, 133 [2 r.], 170; *Calep* 228a; owa ty rzeczy co ich nie wárzác/ dáć wnet ná niemáło tálerzow. *GostGosp* 130; *KochCzJan* A2v; *GrabowSet* A2v; *KochAp* 12; *OrzJan* 61, 83, 126; *LatHar* +4v, 254, 284, 381, 674, 682; iż nie máło zacnych á pobożnych ludzi [...] pilnie nas o to próšili [...] ábyfmy wfytkę Biblią znowu ná nálfz ięzyk Polfki przełožyli. *WujNT przedm* 1, *przedm* 5, 20, *Act* 9/23, 21/10, 25/14, s. 615, 814; *WysKaz*)?(3; *JanNkar* C4v, E4v; *SarnStat* 114, 175, 1157, 1225; Było w tym woýfku białych Zorawiw niemáło *KmitaSpit* Bv, B2v, C; *SkarKaz* 119a, 419b; *CiekPotr* 88; *CzahTr* F2, F4; *KlonWor* 74; Więcem iefzće tym łobie ludzi powašniá/ Iżem niemáło zácnych młodziécow wzgárdziá. *PudłDydo* B3v, A2; [wybráli [Trojanie] Iobulá z niemáło fług Priamułowych *HistTroj* G3v]. [Cf **b.β.** *RejKup* d8v].

W charakterystycznych połączeniach: niemáło akcentow, bałwanow, białych głow, biskupow (2), bitew (2), braci, chorob, cnotliwych, darow (2), dekretow, dissidentes in religione, dui (5), domow, duchownych, dworzan, dział, dzieci, dziewosłębow, dziwow, feretow, frezow, historyj, imion, klasztorow (3), komornikow, kondycyj (2), kościołow (2), kredytorow, krolow, krysek, krześcijan (chrześcijan) (2), ksiąg (ksiązek) (4), księdzow, lat, ludu (12), ludzi (23), łotrostwa, mądrych, mężow (6), miast, mieszkow, młodziencow, modlitw, naczynia, narodow (2), naszych, naszymów, nauk, nazwisk, nieprzyjaciół, niewiast (4), obietnic, obrzędow, omyłek, owocu, panow (4), pasterzow, pęcherzow, pieśni, pocztow (2), poganow, portow, posłow, powrozow, prałatow, przekładow, przyczyn, przyjaciół, przykładow, przysad, ptastwa, ran, rannych (2), razow, rodzico, ryb, rycerzow (rycerstwa) (2), rzeczy (12), sąsiadow, sentencyj, skarg, słow, sług, stada, stanow, strzelby, synow, szlachcicow (szlachty) (2), szturmow, świeckich, talerzow, towarzyszow (towarzystwa) (2), tysięcy, uczniów, uffow, urzędmkow, urzędow, walk, wiernych, więźniow, wojska, wšloniow, zamkow (7), zmiennikow, źwirzqt, żeglarzow, żołnierzow, żorawiw.

Połączenia: »ich (...) niemáło« = wiele ludzi; multi, plures *Mącz* (17): *KromRozm II* a3v; *GliczKsiąż* L3; *BielKron* 308 [2 r.]; plures ad idem convivium convenerunt [...], Zefzłó fie ich niemáło ná tę biefiádę *Mącz* 225b, 83a; *RejAp* BB6; *RejPos* [308]v; *RejZwierc* 65v, 259v; znamy ich czáfow nálfzych niemáło/ ktorzy niczego infzego iedno rozmnożenia chwały Bożey [...] przyftrzegáli. *WujJud* 126v, 77; poniewáfz widzimy iż ich nie máło/ záfwedzeni będąc ich wywody/ do zakonu iuż Moyżefzowego nádglądáią *CzechRozm* 68v; *Paprup* Q4v, [Hh5]; *Oczko* [40]v; *CzechEp* 23.

»i in(n)ych (a. inszych) (...) niemáło« [jako zakończenie wyliczenia; w tym: z rzeczownikiem określanym (3)] (12): *LibMal* 1553/15; *Diar* 58; *KrowObr* A3v, 236v; Abowiem z žimy niemocy fy przygadziá rozmáite [...]. Remy/ Sápki/ śliniogorze/ káfzle y innych niemáło. *SienLek* 42; *StryjKron* 487; iacy fą Lutheranowie/ Káfwinijanowie [!]/ Nowochrzczeńcy/ Trydeiftowie/ y Confesyoniťowie/ y infzych Báfłwanow fátáfńkich nie máło *ReszList* 178; *LatHar* 81, 257; *JanNkar* C, C4v; *SarnStat* 1304.

Szeregi: »kilkó ... i niemáło ...« (2): było záfitych kilko z obu ftron/ y ránnych niemáło *BielKron* 227; *StryjKron* 742.

»mnostwo wielkie (a. wielkość wielka) ... i niemáło ...« = *multitudo magna a. multa ...et non pauci* *Vulg*, *PolAnt* (3): *Leop Act* 17/4; *BudNT Act* 17/4; Niektorzy tedy z nich vwierzyl/ y przyłaczyli fie

do Páwłá y Syle: ktemu wielkie mnoŃstwo naboŃnych Pogánow/ y niewiaŃt przednieyŃzych niemáło. *WujNT Act 17/4*.

»(i) wiele ..., (i) niemáło ...« = *et muti et non pauci Vulg* [szyk 7:1] (8): *Leop Act 17/12*; *BielKron 279, 287v*; wiele Krolow y zacnych Pánow niemáło z Ńwiátá zeydŃie *LeovPrzep E2*; *MycPrz II D*; *CzechRozm 7v*; *PaprPan A3v*; *WujNT Act 17/12*.

»niemáło, ... ale wiêcej ...« (1): ła nad tą rzeką Iabłoni y drzewa infze roŃkoŃzne⁸⁰ owocu, dziniow pczelich nie máło w Sofnach ale wiêcej w Dêbach [*sunt et mellificia quercina nonnulla et pauciora de pino*]. *MiechGlab 25*.

β. *OkreŃla powierzchnię* (8) : *BielSpr 58*; We Włofzech niemáło [*magnam partem*] HiŃzpanowie poŃiedli. *ModrzBaz 105*.

niemáło czego [*w tym: pl (3), sg (3)*] (6): SkràŃywszy Ńwiat wkoło i morza niemáło *RejŁas w. 44*; bo iuŃ byli Włofkich kráin poŃiedli niemáło *BielKron 298, 427*; Y poŃlał do niego Pirus poŃły Ńwe/ poŃtêpuiąc mu niemáło y dzierzaw/ y złotá *RejZwierc 101v, Aaa*; *GostGosp 56*.

W charakterystycznych poŃázeniach: dzierzaw niemáło, imienia, krain (2), morza.

γ. *OkreŃla: objêtoŃ; aliquanta multitudo Vulg* (20) : pothym nazaiutrz z theyŃe Ńtrony gdzie iest kłocie: puŃzcŃay krew z pŃuczney ŃyŃy czoby nie máło *FalZioł V 82*; *ActReg 73*.

niemáło czego [*w tymi sg (13), pl (5)*] (18): *BierEz I, K3v*; MaŃtyka maŃtykowana w vŃciech [...] wywodzi wilkoŃci niemáło wodnych. *FalZioł III 27d, I 127a, V [4]v*; Mych my tez Ń Ńobą zboŃa przywiezli niemáło *RejJóz N3v*; *RejKup g5v*; *LubPs X5v*; Owco wŃzytki poprzedał/ kupił Fig niemáło. *RejZwierc 121v*; *BielKron 314v*; *SienLek 139v*; Y thu ná trunnę niemáło drzewá wynidzie *GórńDworz Sv*; *RejPos 217v*; *Oczko 19*; *WujNT Act 28/3*; *KlonFlis F, F3v*. *Cf PoŃázenie. [Cf α. LibMal 1545/109, β. RejZwierc 101v.]*

W charakterystycznych poŃázeniach: niemáło chrostu, cukru, drzewa, fig, korzenia, miêsa, murów, srebra, wilkoŃci (pl), wod (2), wosku, zboŃa, złotá.

PoŃázenie: »barzo niemáło« (1): wód tych cieplicznych bárzo nie máło wypijác dawáli *Oczko 19*.

δ. *OkreŃla czas; multa Mącz* [*czego (sg)*] (7) : kiedy opowiedzyano IŃz odpuŃty iakie dano. Tedy m czaŃem y boŃo Ńedl Do koŃczyola chocia m byŃ medl. Nadzyewam Ńię ze niemáło IuŃ Ńię tego naŃbyralo. *RejKup i5*; *Diar 40*; *GliczKsiąŃ Nv*; Amici, diei partem ad se trahnnt, K woley przyiacielóm nie máło dnia Ńie w niwecz obroŃci. *Mącz 460d, 434b*; *GórńRozm G2v*; mieszkálem niemáło czasu namieyscu *ActReg 13*.

W charakterystycznych poŃázeniach: niemáło czasu (4), dnia (2).

ε. *OkreŃla dŃugoŃ tekstu lub wypowiedzi* (30) : *GliczKsiąŃ A4v*; Alem o iego mocy niemáło ŃyŃcháŃá. *RejWiz 86v, 96v*; *RejZwierc 89v*; *WujJud 74v*; Ci niemáło wypifáli/ vkazuiąc gdzie/ á iáko co poŃaŃŃzował. *BudNT przedm c*; *PaprPan A4*; *CzechEp 44, 233*; *NiemObr 180*; *ActReg 114*; *WujNT 238*; Bo pewienem tego, ŃebyŃ mi byŃ W. M. móŃł niemáło o tym przydác. *SarnStat 228, 452*.

niemáło czego [*w tym: pl (9), sg (6)*] (15): byŃo tam nie máło rozmow doŃiŃ dŃugich *RejJóz N4v, Q3v*; then PŃalm ma w Ńobie niemáło Ńłow Páná KryŃtuŃowych *LubPs aa3*; *RejWiz 115*; *GrzepGeom K4v*; *HistLan F4v*; *KuczbKat 320*; *BudNT przedm c5*; *CzechRozm 19v, 81v, 102v*; *CzechEp 210*;

ReszPrz 103; LatHar +5; od controwerfiiéy/ gdzie iuż nie máło pińmá/ tymże obyćzáiem ma bydź płacono Pińárzowi SarnStat 1158.

W charakterystycznych połączeniach: niemało fałszu, pisma (5), rozmow, rzeczy (3), słow, wywodow; niemało deklarować, mówić, (z)należć (2), pisać (napisać, wypisać) (7), przydać, przyłożyć, słyhać.

Szereg: »siła ... i niemało ...« (1): Ktoby czytać o tym chciał siła tego znaidzio/ á y tu poczęści w wtorich kłięgach [...] nálazłby o tym niemało. RejZwierc 147v.

ζ. *Określa wartość materialną; multum Vulg, Mącz; quivis PolAnt (47) : BibRadz 2.Par 28/21; nie máłoby wyfzło ná pychę/ ktora fie v nas w Polńzche rozmnożyła [!] MycPrz II A2v; doftaleś od nich zá niemało, Iefzche więcey CiekPotr 33; [Coż po tey vtráćie? bo fie tho mogło przedać zá niemało/ y rozdać vbogim. Leop Matth 26/9 (Linde)].*

niemało czego [w tym: pl (22), sg (7) – w funkcji coll. (2), „tego” (3)] (32): yfch zidowye dlvgow nyemalo y [w] volofech y yndzyey maya. LibLeg 11/138, 10/123; LibMal 1547/112v, 1554/184; RejKup f4v, aa2, bb7; że náuká droga rzecz yeft/ y táka do ktorey potrzebá nyemáło monety/ nyemáło groffý á złotych. GliczKsiąż M5v, Q2; niemało dochodow máią s fwych vrzędow RejWiz 74v; RejZwierc 4v, 119; BielKron 237v, 249, 359v, 456; Multum dispendisti pecuniarum, Rozdałeś niemało pieniędzy. Mącz 289a, 279c, 419c; OrzQuin G4; nie żáłowałbyś ifcie dla niego niemało máiętności fwoich. RejPos 243v, 302v; HistLan C; Przylnie tego do pięści rozlicznych niemało. Ze ledwe połowicá ná tho gdzie przyftoi/ Obroći fie/ oftátek rozchwycá to moi RejZwierc 245, 65, 235v, 274v; MycPrz II C; PudłFr 5; ActReg 40; KlonFlis H5.

Zwroty: »być dłužen niemało« (1): IEden pijąc w piwnicy/ był dłužen niemało RejFig Cc3v.

»dać niemało« [szyk zmienny] (4): RejKup d3, t7; Pánie trzebác dáć niemało/ Boć w áptekach przydrożáło RejZwierc 235v, 39v.

»niemało kosztować« (2): Rozmayte Apparaty I te ynffe drobne graty Znac yfs niemało Koftuią RejKup aa5v, y7.

»niemało mieć« (1): wierz mi iż niemało y ten ma w pokładzye. RejWiz 74v.

»niemało stracić, strawić« [szyk zmienny] (1:1): A iż nyemáło był ftrácił/ pomyflił zás yákoby fie myał wetowác oney ftráty GliczKsiąż I; GórnRozm Iv.

»uczynić [= wynosić] niemało« (1): Awo też moiá monetá. [...] Vczynić też to niemało Aboday ze ftá nie było? MWilkHist C2v.

»zyskać niemało« (1): Kupczyć mu fie zásię chćiało/ Zyłzczę pry ná tym niemało. BierEz P2.

b. *W odniesieniu do wartości niemierzalnych (59) :*

α. *Określa zjawiska fizyczne (1) : Tám w śrzodku profte drzewo á żielone ftało/ O ktore fie niemało wiatrow otrącało. WisznTr 11.*

β. *Określa pojęcia i uczucia; magna ex parte Modrz (58) : GlabGad Mv; niemáłom iem prozbámi fwwemi odzierzáwał v páná fwego. RejPs 51v; Bo pewnie między wami o niemało idzie RejJóz L5; RejWiz 138v; SkarŻyw 596 marg; nie o máłóć idzie. GórnTroas 26; GrabowSet S3v.*

niemało czego [w tym: sg (31), pl (17), „tego” (1), „wszytkiego” (1)] (50): BierEz L; Ieft nadzieie owfzeyky niemało/ Ze też fzczęftzie będzie przinim trwało KlerPow 9; FalZioł I 110d; BielŻyw 105; RejPs 50; Iuzelż przecedł czo fie pirwey działo Wielkich ftrachow y dzywow nie máło RejJóz Q3v,

C7; Acz niemało wledey fkułę. Nedze/ guzow/ ran/ y byady *RejKup* d8v, d6, f6v, g6v, f6v; *KromRozm II* n4v, p; ponyeważ około tych rzeczy nyemáło fporu myędzy ludźmi *KromRozm III* K7; *GliczKsiąż* A3v, C3v, C4v, G5, I3; *RejWiz* 34, 144; *RejZwierz* 57; Pirwłza tá kápitułá ma w fobie trudnoći nie máło *BibRadz I* 1 marg; In varias reprehensiones ineurrere, Dopusćić fie niemało złęgo. *Mącz* 74c; *Prot* A2; *GórnDworz* V7v, X2; *RejPos* 233, 276v; *BielSat* Cv; niemałóś podięłá około mnie pracey *HistLan* A4; *RejZwierc* 3v, 15v, 103v; *WujJud* 100v; *MycPrz* II C2; *PaprPan* Cc3; *ModrzBaz* 59v; *SkarŻyw* 349; Przybyło fercá niemałó białemu *KochSz* C; nie máło się w nich iednak naruszenia y ublizenia od Panow vrzędnikow koronnych działó. *ActReg* 41; *LatHar* +7v, 663; *RybGęśli* B4v; *SarnStat* *3, 1148; Cny Zernowicie nie máło ozdoby, Przybyło Lechom z twey mężney ofoby. *KlonKr* B3v; E2v; *KlonFlis* G2v.

W przeciwstawieniu: »po trosze ... niemałó« (1): Bo fie tu [w głowie] dziwno wśzytko/ rázem pomiełzáło/ A niemałz nic potrołze/ wśzytkiego niemałó. *RejZwierz* 57.

W charakterystycznych połączeniach: niemałó biady, biegania, ciężkości, cnot, ćwiczzenia, dziwow, dźwigania, głupstwa, kłopotu (3), krasy, kształtow diabelskich, lekkości, mąk, mocy (2), nadzieje, naruszenia, nauki, nędze, niebezpieczeństwa, niewczasow, ozdoby (2), pożytkow (2), pracey (3), prawdy, prostóści, radości, ratunku, rozsądku, rzeczy (4), serca, sporu, spraw, sromu, (prze)strachow (2), swarow, szkody, trudnoći (3), tuczności, ublizenia, urody, wesela, wspomóżenia, wśzytkiego (2), wymysłow (2), złęgo (2).

Szeregi: »niemałó i owszem dosyć« (1): że też prostóści y głupstwá nyemáło/ y owłfem doćić nároflo. *GliczKsiąż* I3.

»wiele ..., (i) niemałó« (2): *RejKup* f6v; wiele on dla mnie/ niemałó ia dla niego czynił. *OrzList* e3v.

2. *W wysokim lub doć wysokim stopniu, bardzo* (33) : *BierEz* H3v, L4v; Aczem mu ia niemałó yćie w tym przewinił *RejJóz* K6v; *LibMal* 1547/129; *RejKup* aa6, Ee; *KromRozm III* L8v; *BielKom* Dv; iáko fie kto z młodu częgo náłoży/ też ná tym niemałó należy. *GliczKsiąż* A4, E5v; *RejWiz* 40, 165v; *RejZwierz* 79; Kroi Zygmunth gdy fie dowiedzyał o wzyćciu Smoleńká/ nie máło s thego záłmucony był *BielKron* 410v, 219v, 298; Nie máło też nam wádzi ná Woynie biefiádá. *Prot* B4; *HistLan* C4; *RejZwierc* [78²], 142v; Rzymiánie obaczywłzy to: nie máło fie włękli *BielSpr* 44v; *WujJud* 66v; Niemałó było w wierze nápfowano. *WujJudConf* 6v; *BudBib* c3; *BudNT przedm* b4v; Náwykl tego káždy z was nie w pieluchach máło *PaprPan* V2v; iefli [głowę] oleykiem różánym [...] námázemy: y to pomoże nie máło *Oczko* 16v, 14v, 28v; *WujNT przedm* 21, s. 196.

W charakterystycznych połączeniach: niemałó doznáć się, mieć naprzod (3), napsowáć, nawyknać, pobudzić, pomoc (pomagać) (7), potwierdzić, przeszkadzáć, przewinić, (po-, u-, za)szkodzić (4), ulęknąć (złęknąć) się (2), unosić, wadzić (2), zależy (należy) (3), zasmucony, zatłumić.

Połączenie: »barzo niemałó« (1): Wenus chytra/ co ten fwiát márný dziwnie zwodzi/ A bárzo mu niemałó fwemi fofzki fzkodzi. *RejWiz* 85v.

a. *Określa czynność fizyczná* (1) : Chcze mi fię tego walacha. Wyarcząk go fobie ofyodláć A nie malo go przebiegáć. *RejKup* i7v.

3. *Często* (1) : Iákoż iuzechmy tego y niemałó dofwiadłzyli *RejAp* 190v.

4. *Nie dosyć, a co więcej (1)* : Iżci więtfzy piard vdziałam: A y to iefzcze niemáło/ Po mnie nie będzie śmierdziáło *BierEz P2*.

Cf **MAŁO**

LWil